

Sygn. akt III CKN 89/98

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 1999 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - T. Żyznowski (spraw.)

Sędziowie: SN - B. Myszka

SN - E. Skowrońska - Bocian

Protokółant: M. Czarnecka

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 1999 r.

na rozprawie sprawy z powództwa J. W.

przeciwko P. SA Inspektoratowi w Ł.

o odszkodowanie

na skutek kasacji powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 października 1997 r., sygn. akt I A Ca [...]

**oddala kasację i zasądza od powoda na rzecz pozwanego
Zakładu Ubezpieczeń kwotę 800 zł (osiemset złotych) kosztów
procesu za instancję kasacyjną.**

U Z A S A D N I E N I E

Oddalając powództwo o zapłatę 9.811 zł z ustawowymi odsetkami oraz skapitalizowanych odsetek w wysokości 3.044 zł Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 czerwca 1997 r. I C [...] przytoczył, że dnia 26 września 1993 r. w wyniku wypadku komunikacyjnego samochód osobowy „T.” (prowadzony przez E. O.) został uszkodzony. Wysokość szkody ustalono na 15.667 zł. Wypadek nastąpił na drodze D. w czasie wymijania się z samochodem marki S. kierowaną przez jej właściciela S. A. (wymienianego także przez Sądy obu instancji jako J. A.). Samochód prowadzony przez E. O. (a stanowiący własność powoda J. W.) w wyniku bocznego poślizgu uderzył w przydrożne drzewo. Pozwany Zakład Ubezpieczeń wypłacił dnia 13 lutego 1995 r. tytułem odszkodowania kwotę 5.855,84 zł, stanowiącą 37 % sumy poniesionych kosztów naprawy samochodu powoda. Bezpośrednią przyczyną kolizji było przekroczenie przez E. O. bezpiecznej prędkości w istniejących warunkach drogowych oraz wykonanie nieuzasadnionego ostrego zakrętu w lewo przy wyjeździe z pobocza.

Apelację złożoną przez powoda zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny oddalił. Ocena materiału dowodowego - w tym także zeznania świadka E. O. - stanowi - zdaniem tego Sądu - dostateczną podstawę do ustalenia, że wypadek i w następstwie jego uszkodzenie samochodu powoda nastąpiły w głównej mierze z winy kierującej tym samochodem. Kierowca drugiego samochodu „S.” przyczynił się jedynie i to w małym stopniu do powstania tej kolizji. Jego przyczynienie zasadnie określone zostało na 37 %. Pozwany w tym zakresie szkodę pokrył w terminie określonym w art. 817 § 2 zdanie pierwsze k.c. i żądanie zasądzenia ustawowych odsetek za opóźnienie wypłaty tego świadczenia nie wchodzi w rachubę.

Kasację złożył powód.

Skarżący z powołaniem się na obie podstawy przewidziane w art. 393¹ k.p.c. zarzucił naruszenie art. 278 § 1 k.p.c. i 217 § 2 k.p.c. oraz art. 817 § 2 zd. pierwsze k.c. Wskazując na powyższe skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu I instancji z przekazaniem sprawy ostatnio wymienionemu Sądowi do ponownego jej rozpoznania.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń w złożonej odpowiedzi na kasację wnosił o jej oddalenie z zasądzeniem kosztów procesu za instancję kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Opinia biegłego jest jednym ze środków dowodowych w sprawie. Wyłącznie Sąd decyduje o tym, czy do rozstrzygnięcia sprawy potrzebne są wiadomości specjalne (art. 278 § 1 k.p.c.), a więc takie, którymi Sąd nie dysponuje. Kategoryczne stwierdzenie, że decyzja w tym przedmiocie następuje po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru - ma na celu zapobieżenie późniejszemu kwestionowaniu wartości merytorycznej opinii i ewentualnie innym wnioskom jak o wyłączenie biegłego. Uchybienia w tym zakresie powodują powoływanie kolejnych biegłych, mnożenie kolejnych instancji sądowych - nie wyłączając kasacyjnej, bowiem zasadniczym zarzutem i przytoczonej w kasacji argumentacji skarżącego jest potrzeba powołania kolejnego biegłego. Nakaz o rozpatrzeniu sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 i 8 § 2 Konstytucji) wyrażany także w kodeksie postępowania cywilnego (art. 6), skłania do stwierdzenia, że opinia biegłego ma na celu ułatwienie Sądowi orzekającemu należytej oceny zebranego w sprawie materiału w sytuacji o jakiej mowa w przytoczonym art. 278 § 1 k.p.c. Nie może natomiast opinia być źródłem materiału faktycznego sprawy, ani tym bardziej stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny biegłego. Nie budzącym wątpliwości następstwem pierwszego przytoczonego kryterium potrzeby powołania biegłego jest określenie w sposób jednoznaczny, jakie czynności ma wykonać biegły (inaczej mówiąc w jakim zakresie ma biegły opiniować

okoliczności faktyczne sprawy). W tym celu Sąd orzekający powinien zebrać dane niezbędne do wydania opinii. Lektura wszystkich opinii biegłych (nie wyłączając opinii wydanej w toku likwidacji szkody k-82 i n. załączonych akt P.) - wskazuje, że czynności biegłych nie koncentrowały się na technicznym odtworzeniu przebiegu wypadku drogowego i zasadach fizyczno-mechanicznych (którym każdy pojazd jako ciało materialne jest podporządkowany), lecz weryfikacji, selekcji danych i twierdzeń każdej ze stron oraz świadków. Bez obawy dokonania „przedsądu” zlecenie już pierwszemu z powołanych biegłych ustosunkowanie się do wersji przedstawianej przez każdą ze stron pozwoliłoby na prześledzenie poszczególnych (fragmentów) faz wypadku i współzależności pomiędzy logiczno-technicznym ich rozbiorem a wersją forsowaną przez stronę, czy strony.

Uzasadnienie orzeczenia Sądu drugiej instancji, przeciwko któremu skierowane są zarzuty kasacji w stopniu dostatecznym wskazuje oraz wyjaśnia przyczyny rozbieżności w poglądach biegłych. Dokonana kontrola polegająca na sprawdzeniu prawidłowości - w zestawieniu z zebraniem materiału dowody - złożonych opinii i ich analiza z punktu widzenia okoliczności rozstrzygających o przyczynach i przebiegu wypadku czynią zbędnym dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii biegłego. Przytoczona argumentacja i znaczenie - na wstępie wskazane - opinii biegłego dla sądu w konfrontacji z argumentacją kasacji nie pozwala na podzielenie poglądów skarżącego co do zarzutów opartych na podstawie przewidzianej w art. 393¹ pkt 2 k.p.c. Rozbieżność opinii składanych przez biegłych nie nakłada obowiązku zasięgnięcia opinii przez kolejnego biegłego w sytuacji gdy Sady obu instancji dały wyraz swojemu przekonaniu co do okoliczności rozstrzygających o przyczynie i przebiegu wypadku, a skarżący nie wykazał istnienia okoliczności faktycznych, które nie zostały uwzględnione w zaskarżonym wyroku.

Podniesiony - po raz pierwszy w kasacji - zarzut naruszenia prawa materialnego (art. 817 § 2 zd. pierwsze k.p.c.) godzi w istocie w rozstrzygnięcie

Sądu pierwszej instancji. Skarżący - co jednoznacznie potwierdza treść apelacji - nie podnosił zarzutu naruszenia prawa materialnego w toku postępowania instancyjnego. Zaskarżenie kasacją orzeczenia Sądu II instancji nie może - co wynika z istoty kasacji - opierać się na zarzutach odnoszących się do uchybień Sądu I instancji nie będących przedmiotem apelacji. Chybione są zatem zarzuty oparte na podstawie przewidzianej w art. 393¹ pkt 1 k.p.c. Z powyższego wynika, że kasacja nie zawiera uzasadnionych podstaw dlatego podlega oddaleniu (art. 393¹² k.p.c.) z zasądzeniem żądanych kosztów procesu (art. 393¹⁹, 391, 108 § 1 w zw. z art. 99 k.p.c.).

aw

db